

ZÁPIS Z KULATÉHO STOLU

Klíčová aktivita:	KA 2 – Rozvoj a rozšiřování systémů kvality, standardizace činností v sociálních službách a v dalších navazujících službách
Podaktivita:	KA 2.6 – Aktualizace vybraných modelů sociálních služeb
Název projektu:	Standardizace poskytování sociálních služeb
Zkrácený název:	Standardizace
Registrační číslo projektu:	CZ.03.02.02/00/24_068/0004993
Dotační program:	Operační program Zaměstnanost plus

Téma:	1.Workshop – Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
Místo:	Seminární centrum akademie, Hrušovská 16, Ostrava – Přívoz
Datum:	24. 3. 2026
Časový rozsah:	10:00–14:00

Stručné informace o projektu a modelu sociálních služeb

Projekt Standardizace je mimo jiné zaměřen na rozvoj kvality sociálních služeb, podporu mezioborové spolupráce, aktualizaci modelů sociálních služeb. Bližší informace o projektu: <https://www.msk.cz/cs/temata/eu/standardizace-poskytovani-socialnich-sluzeb-23703/>

Modely sociálních služeb:

- rozpracovávají zákon o sociálních službách do konkrétní praxe,
- sjednocují přístupy poskytovatelů v rámci kraje,
- mají doporučující charakter,
- slouží poskytovatelům, zadavatelům i veřejnosti,
- jsou průběžně aktualizovány podle potřeb praxe.

Pohled na stávající model NZDM

Model je obecně hodnocen jako přínosný (průměrné hodnocení: 3,5/5). Ne všichni však vědí, že model existuje (cca polovina respondentů).

Nejčastější způsoby využití modelu:

- metodika služby,
- personální nastavení,
- komunikace se zadavatelem.

Limity stávající verze modelu:

- některé pojmy jsou nejasné (např. „setkání“),
- část formulací je příliš obecná,
- model nereflektuje plně aktuální změny v potřebách dětí a mladých lidí.

Shoda účastníků:

- zachovat šíři modelu (neprioritizovat),
- doplnit příklady nepříznivých sociálních situací,
- uvést nové typy nepříznivých sociálních situací, případně zpřesnit stávající.

Aktuální trendy v oblasti nepříznivých sociálních situací

Duševní zdraví a psychická zátěž:

- zhoršující se psychická pohoda dětí a mladých lidí,
- nárůst sebepoškozování a agresivity,
- častá sebediagnostika na základě informací z internetu.

Závislosti a rizikové chování:

- nové typy látek s problematickým užíváním: kratom, energetické nápoje, anabolika, zneužívání léků, vapování,
- nárůst online gamblingu,
- rizikové chování v online prostoru.

Digitální prostředí:

- oslabení kontaktu s (fyzickou) realitou,
- sociální izolace v případě omezeného přístupu k digitálním technologiím („digitální chudoba“),
- rizika: šikana, sexting, zneužívání, nebezpečné výzvy.

Téma digitálního světa je průřezové a týká se vícero oblastí života (od identity, vztahů až po protiprávní jednání).

Životní styl a zdraví:

- zhoršená životospráva (obezita, nekvalitní strava, energetické nápoje, vysoce zpracované potraviny).

Vzdělávání:

- omezená dostupnost (finanční, geografická, kulturní bariéry),
- vysoká absence tolerovaná školami,
- nízká připravenost na samostatnost.

Sexualita a identita

- přesun do online prostředí,
- deformace pornografií,
- problémy s hranicemi a vztahy,
- vliv „mano sféry“ a genderových očekávání.

Nejčastější nepříznivé sociální situace klientů NZDM

- nuda / absence smysluplných aktivit,
- negativní sebepojetí, hledání identity a životního smyslu,
- nezvládnutí silných emocí, agresivita,
- nepodporující či konfliktní vztahy, osamělost,
- školní neúspěch, omezený přístup ke kvalitnímu vzdělání,
- nezdravý životní styl, omezený přístup k odborné zdravotní péči,
- experimentování s návykovými látkami, jejich problematické užívání, rozvoj závislostí,
- rizika spojená s trestnou činností,
- rizikové chování v online prostoru.

Častou hlubokou příčinou těchto situací je nedostatečné či nepodnětné rodinné zázemí. V příštím modelu se vyhneme slovu „problém“. (Tento výraz může zavdávat tomu, že klient je „nositel problémů“, což posiluje negativní identitu a podporuje deficitní pohled na jedince.)

Co bude s aktualizací modelu dál?

Model bude dále aktualizován na základě dalších 2 setkání. **Zpracované změny budou sdíleny k připomínkování do konce dubna 2026.**

Termíny příštích setkání:

- **20. 10. 2026,**
- **02. 03. 2027.**

Zároveň platí výzva pro všechny: Jakékoli NZDM může na příštím setkání prezentovat vlastní projekt/iniciativu (máme na to časový prostor cca 30 minut).